

Bevarandeplan Natura 2000

(Enligt 17 § förordningen om områdesskydd 1998:1252)

Munkmossarna, Filipstads kommun, Värmlands län

Områdeskod och namn:	SE0610218 Munkmossarna
Mittpunktskoordinat:	1416370 - 6650340
Totalareal:	532 ha
Fastställd av Länsstyrelsen:	2006-03-15
Områdestyp:	Området är utpekad enligt Habitatdirektivet samt enligt Fågeldirektivet.
Fastigheter:	Filipstads kommun: Gåsborn 1:202, Månhöjdsgården 4:1 och Älvsjöhyttan 4:1.
Ägandeförhållanden:	Bergvik Skog Väst AB

Beskrivning av området

Munkmossarna är ett stort mosaikartat mossekomplex som domineras av excentriska, sluttande och svagt välvda mossar medan topogena kärr förekommer i mindre omfattning. Flera av mossarna är gölrika. Mest påtaglig är gölförekomsten på den näst nordligaste mossen samt den näst sydligaste mossen. Mellan gölarna förekommer ofta tallbevuxna strängar. Kantskog förekommer av och till kring mossarna. I området finns vidare ett flertal tjärnar och bäckar. Områdets natur- och skyddsvärden består i ett stort, relativt orört och mångformigt mossekomplex med höga ornitologiska värden. I landets myrfågelinventering klassades Munkmossarna till den högsta värdeklassen. Vidare klassas Munkmossarna till högsta naturvärdesklass i länets våtmarksinventering.

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Habitatkod	Habitatnamn	Areal (ha)	
		Rapporterad	Nytt förslag
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	25	22
7110	Högmossar	370	

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Artkod	Artnamn
A001	Smålom <i>Gavia stellata</i>
A127	Trana <i>Grus grus</i>
A140	Ljungpipare <i>Pluvalis apricaria</i>
A166	Grönbena <i>Tringa glareola</i>
A220	Slaguggla <i>Strix uralensis</i>
A223	Pärluggla <i>Aegolius aegolius</i>
A409	Orre <i>Tetrao tetrix</i>

Bevarandesyfte och bevarandemål

Syftet med Natura 2000-området Munkmossarna är att bidra till att upprätthålla så kallad gynnsam bevarandestatus för ingående naturtyper och arter på biogeografisk nivå. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs att specifika bevarandemål uppfylls. I nedanstående tabell framgår bevarandemål för naturtyperna och arterna i detta Natura 2000-område.

Art/naturtyp	Bevarandemål*
Dystrofa sjöar och småvatten (3160)	<p><i>Areal</i> Naturtypens utbredning bibehålls i minst 22 ha omfattning.</p> <p><i>Strukturer och funktioner</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vattenkvalitet - Utbredning av vass och gungflyvegetation <p><i>Typiska arter</i></p>
Högmossar (7110)	<p><i>Areal</i> Naturtypens utbredning bibehålls i minst 370 ha omfattning.</p> <p><i>Struktur och funktioner</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vegetationen är naturligt lågvuxen på minst x ha. - Medelvärdet på maximal höjd av kärlväxter i ristuvor är inte högre än x cm och vitmossor täcker mer än x % av ytan. - Högvuxna negativa indikatorer, främst blååtäl men även glasbjörk, täcker ej mer än x m/ha. - Krontäckning för träd och buskar ska vara mellan 0-x % på den öppna myren. - Skogbevuxen myr (91D0) ska utgöra 70 ha av högmossarnas areal. - Hela objektet ska ha ostörd hydrologi, diken med avvattande effekt saknas. - Utbredning av mjukmattor och lösbottnar ska ej understiga x %. <p><i>Typiska arter</i></p>
Smålom (A001) Trana (A127) Ljungpipare (A140) Grönbena (A166) Slaguggla (A220) Pärluggla (A223) Orre (A409)	<p><i>Mål om populationerna</i></p> <p><i>Livsmiljö</i></p>

*/Bevarandemål fastställs efter basinventeringen

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

För att ingående naturtyper och arter ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas.

3160 Dystrofa sjöar och småvatten

- Naturliga omgivningar med intakta strandvåtmarker och strandskog.
- Naturligt näringsfattigt och humusrikt, svagt surt vatten.
- Opåverkad hydrologi med bibehållen eller förbättrad vattenföring och flödesdynamik i vattendragen. Naturliga vattenståndsfluktuationer ska förekomma, negativ påverkan från tidigare och eventuella befintliga regleringar minimeras.
- Fria vandringsvägar i anslutande vattensystem är en förutsättning för att en del av naturtypens typiska arter.
- En naturlig artsammansättning utan främmande arter. Påtaglig minskning av naturtypernas typiska arter får inte förekomma. De typiska arterna reagerar relativt snabbt på naturtypernas hotfaktorer. Förekomsten av de typiska arterna utgör ett mått på naturtypens bevarandestatus.

7110 Högmossar

- Omgivningar med intakt naturmiljö. Skogsbruk bör undvikas eller bedrivs med utökad naturvårdshänsyn i närheten av myrmarken.
- Opåverkad hydrologi och hydrokemi.
- Strukturer/formelement (strängar, höljor, gölar mm) bibehålls i samma omfattning och geografiska spridning. Undantag då förändringen är en positiv effekt av skötsel och restaureringsåtgärder eller då förändring beror på naturliga processer.
- Täckningsgraden av botten-, fält och buskskikt bör inte förändras nämnvärt. Undantag förändringar som kan klassas som naturliga eller en positiv effekt efter restaureringsåtgärd.
- Ingen påtaglig minskning av naturtypernas typiska arter.

A001 Smålom

Smålommen häckar i små, fisktomma myrgölar med små gungflyholmar och med flacka gungflyartade stränder. Tillgång till störningsfria områden är viktigt. Arten är mest störningskänslig under ruvningen som sker under perioden mitten av maj – början av juli. Flyttfågel.

A127 Trana

Tranan häckar på våta myrmarker, ofta omgärdade av sumpskog eller vatten för att boet skall vara oåtkomligt för marklevande rovdjur. Häckningen påbörjas redan i april. Tillgång till störningsfria områden är viktigt. Flyttfågel.

A140 Ljungpipare

Ljungpiparen häckar på den öppna myren. Arten kräver en öppen areal på mer än 30 hektar. Fåglarna kommer normalt till häckplatsen i april och påbörjar häckningen i maj. Flyttfågel.

A166 Grönbena

Grönbenan häckar på den fuktigare gräs- eller starrbevuxna delen av myren. Den kräver tillgång på öppet vatten och dyiga stränder. Fåglarna kommer normalt till häckplatsen i maj och påbörjar häckningen snart därefter. Flyttfågel.

A220 Slaguggla

Slagugglan kräver tillgång på föda i form av smågnagare och fåglar upptill en ringduvas storlek. Jakten sker över öppen mark såsom myrar och hyggen. Slagugglan häckar i ihåliga träd, framförallt skorstensstubbar av tall. Brist på naturliga boplatser kan kompenseras med holkar. För god häckningsframgång krävs höga gnagartätheter. Slagugglan är huvudsakligen en stannfågel.

A223 Pärluggla

Pärlugglan kräver tillgång på föda i form av smågnagare och småfåglar. Häckar i bohål efter större hackspettar (fr f a spillkråka). Brist på naturliga boplatser kan kompenseras med holkar. Pärlugglan påträffas oftast i gränsområden till hyggen eller större myrar. För god häckningsframgång krävs höga gnagartätheter. Pärlugglan är huvudsakligen en stannfågel.

A409 Orre

Orren förekommer på myrar och myrarnas närmaste omgivningar samt på tidiga successioner efter hyggen och skogsbränder. Liksom för de övriga skogshönsen är tillgången på insekter viktiga för kycklingarnas överlevnad. Björkknoppar är viktig diet under vintern. Orren finns i området hela året.

Hotbild – Vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Potentiella hot mot Munkmossarnas naturtyper och arter

- Förändrad hydrologi av myrmark och vattendrag; genom dikning och andra markavvattande eller reglerande åtgärder.
- Inplantering av främmande arter eller fiskstammar.
- Torvbrytning.
- Spridning av kalk, gödning och andra ämnen, vilka kan ge drastiska förändringar av vegetationens sammansättning.
- Ovarsamt skogsbruk utgör ett hot mot myrarnas bevarandevärden. Avverkning av närliggande fastmark och fastmarksholmar kan innebära näringsläckage ut på myren och att de hydrologiska förutsättningarna därmed förändras. Avverkning av dessa områden bör helst undvikas alternativt att ske med generös naturvårdshänsyn. Kantzon mellan skog och myr har utöver en hydrologisk funktion en viktig ekologisk funktion för flera av myrens arter. Delområden där det funnits lång skoglig kontinuitet bör inte avverkas då arter knutna till trädskiktet samt arter som är beroende av beskuggning starkt hotas.
- Körning med skogsmaskiner eller dylikt kan direkt och indirekt (avvattande effekt) skada naturtyperna, speciellt mycket blöta partier. Skogsbilvägar och vägar i samband med avverkning ska undvikas över myren. Vägar i närheten av våtmarkerna bör även

planeras och övervägas noggrant så att dessa inte påverkar Natura 2000-området negativt.

- Igenväxning på grund av näringsläckage från kringliggande mark samt ökat kvävenedfall.
- Negativ förändring av vegetationen på grund av sur nederbörd.
- Exploatering i form av leder eller andra anläggningar kan skada objektet, antingen som en direkt effekt eller indirekt genom anläggningsarbetet. Upprättandet av leder över myrmark och blöt skogsmark bör därmed ske med stor försiktighet.
- Ovarsam skoteråkning.
- Brist på boplatser för ugglorna.
- Ett alltför hårt tryck av besökare i närheten av de mer störningskänsliga fågelarternas häckningsplatser kan komma att innebära misslyckade häckningar.

Bevarandeåtgärder med tidplan

Följande bestämmelser bidrar på olika sätt till att naturtyperna och arterna i Natura 2000-området Munkmossarna uppnår och bibehåller gynnsam bevarandestatus.

Gällande regelverk 2006

- Tillståndsplikt eller förbud mot markavvattning (11 kap 13-14 §§ Miljöbalken).
- Koncession eller tillstånd krävs för torvbrytning (12 kap 1-2 §§ Miljöbalken, Lagen om vissa torvfyndigheter 1985:620).
- Strandskydd (100 meter) (7 kap 13-18 §§ Miljöbalken).
- Orre får jagas på de tider som anges i bilaga 1 jaktförordningen (1987:905). I övrigt är fågelarterna fredade (3 § Jaktlagen 1987:259). Fredningen gäller också deras ägg och bon.
- Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder.
- Slaguggla tillhör statens vilt (33 § jaktförordningen (1987:259)). Slagugglor som omhändertas, påträffas döda eller dödas tillfaller staten.
- Tillstånd krävs för utplantering av fisk (2 kap 16 § Fiskerilagen).
- Tillståndsplikt gäller enligt 7 kap 28 a § Miljöbalken för åtgärder eller verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område.
- Samrådspplikt gäller enligt 12 kap 6 § Miljöbalken för t ex skogsbruksåtgärder.
- Riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § MB, hela Natura 2000-området.
- Hela området utgörs av våtmarker som ingår i klass 1 i våtmarksinventeringen.
- Hela Munkmossarna ingår i myrskyddsplanen (1994).

Vid samråds- och tillståndsärenden är det viktigt att beakta hela myrkomplexet, dvs även myrmark som ligger utanför Natura 2000-gränsen, samt myrkomplexets och vattendragens tillrinningsområde.

Natura 2000-området saknar formellt skydd. Områdets hotbild bedöms dock som låg till måttlig. Bevarandeåtgärderna är därför inte brådskande men skall verkställas under perioden 2005-2010.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder

1980 påbörjades en riksomfattande våtmarksinventering. Munkarmossarna och 25 andra myrar i Värmland bedömdes då ha så höga naturvärden att de kom med i Myrskyddsplanen för länet. Som en följd av detta har även Munkarmossarna tagits med i det europeiska nätverket av värdefulla naturområden, Natura 2000.

1999 antog riksdagen mål för miljö kvaliteten inom 15 områden som sedan utmynnade i de 15 Miljömålen. Dessa syftar till att vi inom en generation ska ha löst de stora miljöproblemen. Arbetet konkretiserades 2001-2002 genom att flera delmål antogs. Enligt det andra delmålet till miljömålet "Myllrande våtmarker" ska samtliga våtmarksområden i Myrskyddsplanen för Sverige ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. På samma sätt står det i delmål ett till miljömålet "Levande skogar" att ytterligare 900 000 ha skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till 2010.

Genom ett regeringsbeslut från 1999 har naturvårdsorganisationen (Naturvårdsverket genom Länsstyrelserna och kommunerna och Skogsstyrelsen genom Skogsvårdsstyrelserna) fått i uppdrag att säkerställa en del av den areal skyddsvärd skogsmark som ska undantas från skogsbruk samt skydda myrar i myrskyddsplanen. Säkerställandet ska ske genom användning av de olika verktyg som står till buds:

- Biotopskyddsområden (Skogsvårdsstyrelser)
- Naturreservat (Länsstyrelser och kommuner)
- Naturvårdsavtal (Skogsvårdsstyrelser)

I fallet Munkmossarna är det i första hand myrholmar och sumpskogar som inte kan avverkas utan att skada myrens värden som är aktuella att säkerställas. I övriga delar bör skogsbruk kunna bedrivas under förutsättning att hänsyn tas till övergångszoner (skog/myr) samt vid körning med skogsmaskiner.

Markägare som berörs av eventuella förslag till åtgärder kommer att informeras för en diskussion om vilka åtgärder som är möjliga/lämpliga för ett långsiktigt bevarande av värdefull myr och skog inom området. I det här sammanhanget vill Länsstyrelsen poängtera vikten av att staten och markägarna har ett gemensamt ansvar inte bara för skogsproduktion utan också för naturvård i skogen. Åtgärder att diskutera kan därför handla om frivilligt sparande av områden, naturvårdshänsyn vid olika skogsbruksåtgärder, naturvårdsavtal, biotopskyddsområden och/eller naturreservat. När det gäller naturvårdsavtal, biotopskyddsområden och naturreservat ersätter staten berörda markägare för de inskränkningar i skogsbruket som hänsynen till naturvård medför.

Om det visar sig att de störningskänsliga fågelarterna (framförallt trana och smålom) störs av besökare kan förordnande om fågelskyddsområde (tillträdnadsförbud 1 april – 31 juli) bli aktuellt i vissa delar. Läget vad det gäller störning från besökare är i dagsläget oklart.

Om det visar sig finnas brist på naturliga boplatser (hackspethål och skorstensstubbar) för ugglorna, skall holkar sättas upp.

Om det visar sig att skotertrafik utgör ett hot mot Munkmossarnas naturtyp och arter bör den regleras. Eventuell reglering bör i sådant fall ske i samråd med skoterförarna.

Rekommendationer för skogsbruk i runtomliggande skogsbestånd

För att tillfredsställa fågelarternas krav på tillräckligt stora arealer lämplig livsmiljö krävs en god tillämpning av naturvårdshänsyn vid skogsbruksåtgärder inom de skogsbestånd som finns i det omgivande landskapet närmast Munkmossarna. Exempel på hänsyn som kan vara aktuell i detta fall är att eftersträva en begränsning av hyggens storlek, bevara lövträdsinslag i barrskogen under hela beståndets växttid samt lämna kvar grova lövträd, träd av hög ålder, döende och döda träd, hålträd och boträd.

Under förutsättning att skogsbruket i omgivningar till Munkmossarnas Natura 2000-område bedrivs med en god tillämpning av generell naturvårdshänsyn bör inte miljön inne i Natura 2000-området kunna påverkas på ett betydande sätt.

Bevarandestatus idag

3160 Dystrofa sjöar och småvatten

Nationellt

Bruna skogssjöar är den vanligaste sjötypen i Sverige. Många av sjöarna är drabbade av försurning, reglering eller annan påverkan. I Europa är sjötypen mindre vanlig vilket motiverar dess utpekande inom Natura 2000. Trots att de många påverkade sjöarna är naturtypen dystrofa sjöar inte hotad i Sverige. Det stora antalet bruna skogssjöar i kombination med befintligt svenskt regelverk säkerställer fortlevnaden av sjötypen i Sverige.

Munkmossarna

Bevarandestatusen för områdets *dystrofa sjöar och småvatten*, de ingående sex tjärnarna, är okänd.

7110 Högmossar

Nationellt

Under 1900-talet har den totala arealen av mossar och kärr minskat i landet. Förlusten av naturtyperna beror främst på uppodling, storskaliga torvtäkter samt markavvattning projekt. Trots exploateringen av myrmark finns idag stora arealer kvar, undantaget rikkärr. En stor del av myrarna är dock påverkade av mindre husbehovstäkter samt markavvattningsprojekt. Denna påverkan kan på sikt leda till att mossar bryts ner. Skadorna är mest förekommande på de små myrarna söder om Limes Norrlandicus och de bäst bevarade habitaterna är belägna i fjällen. I södra Sverige kan igenväxning av myrmark komma att bli ett allvarligt problem. Igenväxningen beror i många fall på ökat kvävedefall. Kvävetillförseln leder till igenväxning med beskuggning och ändrade konkurrensförhållanden som följd.

Munkmossarna

Munkmossarnas myrkomplex hyser flera representativa exempel av naturtypen *högmossar*. Förekomst av naturtypens typiska arter är god, utbredning och frekvens av arterna är dock inte närmare inventerad. Naturtypstypiska kärllväxter som påträffas på mossarna är rosling, dystarr, storsileshår och rundsileshår, vitag, tuvsäv och tuvull. Typiska mossarter som

förekommer är flaggvitmossa, ullvitmossa, rufsvitmossa, rostvitmossa, praktvitmossa, flytvitmossa och rubinvitmossa. Ljungpipare är ett exempel på en naturtypstypisk fågel i området.

Vad det gäller högmossarnas bevarandestatus torde större delen av området nå gynnsam bevarandestatus. Myrkomplexet är i stor sett orört, norra delen korsas dock av en väg samt en mindre sträcka av den västra sidan av myren. Då myrkomplexet ligger i ett skogslandskap som är starkt präglad av skogsbruk finns hyggen i nära anslutning till myrmarken. Negativa effekter från skogsbruket är dock okända. Närmare inventering krävs för att fastställa mossarnas bevarandestatus.

Nationell bevarandestatus för fåglarna på Munkmossarna

A001 Smålom

Det svenska beståndet av smålom beräknas till 1200-1400 par. Artens utbredning i landet koncentreras till Värmland-Bergslagen-Dalarna. Arten har under en lång tid uppvisat en negativ trend i Europa. Det verkar dock som om tillbakagången har avstannat i Sverige och en viss återetablering har skett under 1990-talet.

Smålommen är rödlistad i Sverige, där den är placerad i kategorin *missgynnad*. BirdLife International betecknar smålommen som *vulnerable* I Europa och anser att det är angeläget att Europa tar ett ansvar i artens bevarande. Arten är placerad i SPEC kategori 3, vilket innebär att smålommens utbredning inte är koncentrerad till Europa, men att den där har en otillfredsställande bevarandestatus.

A127 Trana

Antalet tranor har ökat markant sedan mitten av 1980-talet, speciellt märkbart i Götaland och Svealand. Tranor häckar numera relativt jämnt spritt i samtliga län. År 2003 beräknades antalet häckande par till åtminstone 15000, kanske över 20000 par. Därtill kommer ett stort antal ungfåglar. Det svenska beståndet utgör 20-38 % av europapopulationen, varför Sverige har ett stort ansvar för arten.

BirdLife International listar tranan som *sårbar* i Europa. Arten är placerad i SPEC kategori 3, vilket innebär att den globala populationen inte är koncentrerad till Europa, men att arten har en otillfredsställande bevarandestatus i Europa.

A140 Ljungpipare

Det svenska ljungpiparbeståndet uppskattas till mellan 50000 och 70000 par var av närmare 90 % förekommer i fjällen. Arten häckar dock i de flesta svenska län. I norra Sverige bedöms beståndet vara tämligen konstant. I landets södra del är dock situationen mer bekymrande. Ljungpipare har under 1990-talet minskat kraftigt både på Sydsvenska höglandet och på Ölands alvar. Utvecklingen ser mycket dystert ut och stora insatser krävs för att bibehålla livskraftiga bestånd i dessa landsdelar. Igenväxning av öppna marker och torrläggning av myrmarker är de största hoten mot arten.

BirdLife International listar ljungpiparen som *secure* i Europa och menar att det är angeläget att Europa tar sitt ansvar i att bevara arten. Arten placeras i SPEC kategori 4, vilket innebär

att dess utbredning inte är koncentrerad till Europa samt att den har en tillfredsställande bevarandestatus i regionen som stort. Det Europeiska beståndet beräknas till minst 500000 par.

A166 Grönbena

Det svenska beståndet av grönbena uppskattas till 50 000-100 000 par. Grönbena är en vanlig häckfågel i mellersta och norra Sverige. I landets södra delar är fågeln mer ovanlig. Grönbena är tillsammans med brushane de vanligaste vadarna på norrländska myrar. Sedan mitten av 1980-talet har grönbenan gått kraftigt tillbaka i södra Sverige. Tillbakagången beror till stor del på utebliven hävd av sankstränder samt torrläggning av våtmarker.

BirdLife international listar grönbena som *declining* i Europa och påpekar att det är viktigt att Europa tar sitt ansvar i artens bevarande. Arten är placerad i SPEC kategori 3, vilket innebär att dess utbredning inte är koncentrerad till Europa, men att den inom sitt europeiska utbredningsområde har en otillfredsställande bevarandestatus.

A220 Slaguggla

Sedan 1950-talet har slagugglan ökat i Mellansverige samtidigt har den spridit sig söder ut. En bidragande faktor till ökningen beror på uppsättning av ett stort antal holkar. Det aktuella slagugglebeståndet i landet uppskattas till 2700 par, vilket utgör cirka en fjärdedel av det europeiska beståndet.

Slagugglan är rödlistad i Sverige och klassad till kategorin *missgynnad*. BirdLife international listar uggulan som *secure* i Europa, men menar att det är viktigt att Europa tar ansvar för arten.

A223 Pärluggla

Pärlugglan häckar i samtliga svenska län, undantaget Öland. Beståndet är som starkast i större sammanhängande barrskogsområden och förekomsterna längs kusterna och på de stora slättområdena i södra och mellersta Sverige är svaga. På Gotland häckar ett tiotal par. Tätheterna avtar i det inre av Norrland, förmodligen främst p.g.a. klimatiska orsaker. Det häckande beståndets storlek varierar kraftigt mellan olika år beroende på smågnagartillgången. Under goda år handlar det om i storleksordningen 18 000–24 000 par, och under toppår om ännu mer – kanske uppemot 40 000 par.

Pärlugglan är nomadisk över stora delar av den norra barrskogsregionen. Detta gör att man bör vara försiktig med att uttala sig om beståndsförändringar i enskilda länder. Det nordeuropeiska beståndet överstiger förmodligen 30 000 par även under dåliga år, under goda år kan det kanske handla om uppemot 100 000 par. Förutom i norra Europa finns små häckande bestånd i skogs- och bergstrakterna i Centraleuropa, totalt i storleksordningen drygt 10 000 par. BirdLife International listar pärlugglan som *secure* i Europa, men menar att det är angeläget att Europa tar ett ansvar i artens bevarande.

A409 Orre

Den svenska orrepopulationen har uppskattats till minst 170 000 par (1990-talets mitt). Den svenska andelen av den europeiska populationen (inkl. europeiska Ryssland) är minst 20 %.

Många uppgifter från Götaland och Svealand tyder på starkt minskande stammar under 1990-talet.

BirdLife International betecknar orren som *sårbar* i Europa. Arten är placerad i SPEC kategori 3, vilket innebär att den globala populationen inte är koncentrerad till Europa men att arten har en otillfredsställande bevarandestatus i området.

Bevarandestatus för fåglarna på Munkmossarna

Fågelarterna förekommer sparsamt-allmänt i området. Uppgifter om arternas populationsstorlekar och populationernas trender saknas. Bevarandestatus är oklar.

Uppföljning

För att bedöma de ingående naturtypernas och arternas bevarandestatus krävs uppföljning av uppsatta bevarandemål. Vid uppföljning utvärderas även befintliga bevarandeåtgärder för att se om de uppfyller sitt syfte. Om befintliga bevarandeåtgärder inte har avsedd effekt kommer åtgärderna att justeras.

Inväntar nationellt uppföljningsprojekt. Komplettering kommer att ske.

Bilagor

1. Avgränsning av Natura 2000-området.
2. Utbredning av ingående naturtyp (klar efter basinventeringen)

Referenser

Sjörs, H. 1984. *Myrinventering i Värmland*. (opublicerad)

Andersson, L. 1984. *Naturvårdsinventering i Värmland, Filipstads kommun*. Länsstyrelsen i Värmlands län. Karlstad.

Naturvårdsverket. *Natura 2000 – Art och naturtypsvisa vägledningar*.

(<http://www.naturvardsverket.se>)

Naturvårdsverket. 1994: *Myrskyddsplan för Sverige*.

Naturvårdsverket. 2004. *Parametrar och metoder för uppföljning i Natura 2000*.

Version 4: 2004-05-07.